

1189

פרוטוקול מס' 12/ב

טישיבת ועדת הכלכלה

ביום ג', כ"א בטבת תשי"ז - 25.12.1956 בשעה 11.15

ב ר ו כ ח י מ :

ב. מבניאל - יו"ר	חברי הועדה
ס. אולמרט	
י. אלון	
י. אלטובי	
ב. מזניה	
ס. סנה	
ס. פרלסטין	
ג. שוקן	
ס. סורס	

סר קיסרון - מטעם משרד המספטים	סונמניס:
סר שלגי - מטעם משרד המספטים	
סר דעואל - מטעם משרד הפיתוח	
סר נגבי - היועץ המשפטי של מ. הפתוח	
גב' ר. אור - מטעם משרד הפיתוח	

(1) חוק הנפט (תיקון) תשי"ז-1956. סדר-היום:

(2) מסקנות ועדת המסנה בענין תוכניות היבוא החדשות.

היו"ר ב. מבניאל: אני פותח את הישיבה.

בשם הועדה אני רוצה לשלוח תנחומים לחבר הועדה ש. בז'רנו על סות אחיו יוסף. תהא נישמתו עדן.

ברצוני לומר לוועדה כי במקום חבר הכנסת וילנר יבוא כחבר קבוע של ועדת הכלכלה חבר הכנסת משה סנה.

עתה נעבור לחוק הנפט. נמשיך בקריאתו.

ס ע י ף 146

למעשה אומר סעיף זה כי תוקפו של החוק הוא	סר קיסרון:
ס-1.4.54, אך כיון שהסדור היה בהחזרת הטס -	
היה צורך במיסוח ארוך זה.	

ברצוני לומר את היועצים המשפטיים: סמין	<u>היו"ר ב. מבניאל:</u>
המסחון שלג ייעשה פה שימוש לרעה לגבי	
העבר אם נאמר בטפורס "רכס זה הטלטל בו הצטייגים <u>בטישרין סו הילצרו</u>	
ואם לאו".	

על המדע להוכיח. הבא לבקש כסף בחזרה חייב להוכיח. סעיף זה מחזיר אותנו לסעיפים 146.

מר קיטרון:

כידברו בסעיף 146 הוספנו לו את המעט: "והוכיח כי היתכס בהם להטרות נפט".

מר ס. דענאל:

האם לי... לסדר למצוא גם פה סעיף סטייג?

היו"ר ב. מבניאל:

אין צורך. אגב לא ידעתי על התיקון שהכנסתם בסעיף 146. אם זה התיקון עליו הוחלט, הרי יצאין צורך בטליט, והועיד אותם לשימוש למטרות נפט. במקום זה יש לכתוב כפי הצעתכם: "והוכיח כי היתכס בהם למטרות נפט".

מר קיטרון:

הצעתך לסעיף 146 - מתקבלת.

היו"ר ב. מבניאל:

מר ס. דענאל:
בפעם הקודמת נתבקשתי להביא בפני הוועדה הגדרה מפורטת של "קבלן עבודות נפט". הועלתה הטענה שלחור ההגדרה הקיימת עלולה להיווצר דיסקרציה שגיבה כלולה לסעיה בסיטוס גנפט. הגאנו איפוא הצעה אלטרנטיבית בענין זה. לסעיה התבנה ויכוח בין סדר הפיתוח לבין סדר האוצר בנידון. אנו אומרים: "קבלן עבודות נפט - מי שבא עליו מיסור שר האוצר יהוא מבצע לפי הזמנת בעל זכות נפט פעולות של מטרות נפט". אנשי סדר האוצר מסרו, כי יש בהגדרה זו כדי לכבול את ידי שר האוצר. אולם לפי בקיחתם אתם בפעם הקודמת הננו מביאים בפניכם הצעה זו הנראית בעינינו כהולטת את היחלה הנידונה.

נדמה לי כי גם הצעה זו הנוספת:

היו"ר ב. מבניאל:

"קבלן עבודות נפט - מי שבא עליו מיסור שר האוצר יהוא מבצע לפי הזמנת בעל זכות נפט פעולות של מטרות נפט" - מתקבלת.

לסעיף 146. בסוף הסעיף יש פיסקה הנוספת: "לא שילטו כאסור, לפני היטוס או ההעברה - יהיו חייבים בתשלום פי שלשה מטמון המכס, המס או האבלו האמורים".

מר ס. דענאל:

כבוד היו"ר הוועדה. מר כי הסנקציות המוטלות לפי סעיף זה הן חלשות מדי, ואין כל אסמכתה לסנקציות אחרות בחוקים אחרים. על כן אנו מציעים להוסיף:

"הורמות סעיף זה אינן גורעות מהחריגות הפלילית של בעל זכות נפט או קבלן עבודות נפט לפי כל דין אחר."

אנו מקבלים את ההצעה, וכזה סיימנו את הדיון בחוק. אין כאן כל הסתייגויות

היו"ר ב. מבניאל:

והחוק מתקבל על דעת כל חברי הוועדה.

2. מסקנות ועדת המסנה בענין
תוכניות היבוא החדשות.

היו"ר ב. גבניאל: לפני שנעבור לסעיף השני העומד על סדר-היום, אני רוצה לברך את חבר הוועדה החדש, חבר הכנסת סנה, יצחק בסקרוביץ, חבר הכנסת וילנר. אני מקווה שהוא יעשה אתנו יחד עבודה טובה.
ועתה למסקנות ועדת המסנה בענין תוכניות היבוא החדשות.

בישיבת הכנסת מיום כ' בטיון תשס"ז - 30.5.56 הקלה חבר הכנסת ז. טרומליב הצעה לסדר-היום בענין תוכניות היבוא החדשות והתפעתן על שער החליפין. הכנסת העבירה הצעה זו לוועדת הכלכלה לדיון וטיכום.

ועדת הכלכלה מינתה וועדת מסנה שמטתה פעמים מספר סקירות מפי מנהלים הקובעים בדבר ועובדים ברשויות המוסמכות. לאחר סמיכת הסקירות הועלתה ועדת המסנה מספר הצעות, שרק על סעיף אחד מהן באו עוררין. הודעתי לחברי הוועדה שהנני מקבל עלי לקבל מני משלחת של בעלי התעשייה, הייצואנים הגדולים ביותר בשטח התעשייתי, לכל אחד מהם מייצא בסכום של לא פחות מסיליון ל"י. לאחר בירור הפרטים וליבוים שוכנעתי כי סעיף ג' עלול להכות טכה קשה את התעשייה הייצוא, ועל כן אציע לחברי הוועדה לנסח את סעיף ג' ברוח אחרת. גם בתוך וועדת המסנה היו חילוקי דעות בענין זה: חבר הכנסת עוקן ואנוכי היינו נגד סעיף ג' ואילו חברי הכנסת פרליסטיין ובז'רנו היו בגדו.

אקרא בפניכם מסקנות וועדת המסנה, ובתחילה

את הפריאמבול:

"ועדת הכלכלה שמעה סקירות מפי שר המסחר והתעשייה, נציגי משרד המסחר והתעשייה, התאחדות בעלי התעשייה, חברת העובדים וב"כ הייצואנים הפרטיים בשאלות היבוא והייצוא. כן קיבלה הוועדה מספר טעי סר ט. צווי. נציג משרד המסחר והתעשייה על הליטות החדשות שהונהגו על ידי משרד המסחר והתעשייה לגבי ענפי יבוא מסויימים, בתוך רשימות יבוא, שמטרתן להביא לידי ליברליזציה בשטח הייבוא ומניעת פיקוח-יתר על חלוקת חומרי גלם בין הייצרנים. כך שולבה שיטה זו עם תכנית לעידוד הייצוא. לפי השיטה החדשה בגללו כל ההקצבות של רשימות יבוא לגופיה לפי סמכות מיוחדים, ורשימות יבוא גיתנים טעמה בצורה חפזית. גולם כדי לסנוע רווחי יתר לגבי טובי סחורות שמחירן גיוק עולה על החישוב של 1.800 ל"י הדולר, הוטלו היטלים מיוחדים בענפי החדשים, במטרה לסנוג את ההפרש שבין הער הרמי לדולר. אבין רווח יתר. אבל כדי לעודד את הייצוא מוחזרים היטלים אלה לייבואן, במקרה של ייצוא לפחות 20% מכלל כמות הייצוא."

זה הפריאמבול.

ש. פרליסטיין: יש לדעת כי יזרת הטכונים אמלה ליבואן תיעיה אך במס היים מסויימים. הייתי רוצה לסנוע רווחי העלול להתקבל כי כלל זה יניס לגבי כל הענפים, לגבי כלל היבוא. לא כן הוא. הדבר נוגע בן ורק למקרים מסויימים ולענפים מסויימים.

על כן הייתי אציע להוסיף: "מוחזרים היטלים אלה לייבואנים במקרים מסויימים של ייצוא לפחות בשער של 20% מכלל כמות היבוא."

אני מסכים להצעתך.

הינ"ר ב. טברניאל:

ת. טבת:
יורחה לי להעיר טיחה לגבי הטיבות כולו,
כלומר לגבי הסגסה הכללית בכלל. אני חולק
על הגישה ביסודה והשאלה איננה בהסתייגות פורמלית.

ברור שאני מדבר על יסוד הסדיניות הכוללת
הקיימת. הענין הוא בזה: הנקודה המכרעת היא שכאשר יש יבום יעשוי
להוזיל את המחירים לל סחורות - אנו באים להעלותם. אילו היתה
התחרות חופשית היו הסחורות נטורות ביוק במחיר יותר זול מאשר עד
כה, ומה בזה פעולת הממשלה לעשות על ידי היטלים אלה? - היא בזה
להיות את המחיר עם דעת המחירים הגבוהה ביותר. האם בדרך של פעולה
אדמיניסטרטיבית כמסית יש להעלות את המחיר? השאלה היא: מה צריכה
להיות הסדיניות? האם לגרום להוזלת המחירים או ליישר את המחירים
על הרמה הגבוהה יותר?
תקנה זו מכוונת לאותם מקרים בהם יש אפשרות
להוזיל, אך היא בזה לטנוע הוזלה זו.

אנו בתונים במצב של התיקרות טמטת. אם
יש אפשרות ללחוץ על הוזלת מחירים, מדוע אין אנו עושים זאת? יש
לעשות הכל לטען הוזלת מחירים.

לענין הליברליזציה. לטעיה יש שני יבומים:
האחד - הממשלה עצמה, והשני - היבומים הפרטיים. ענין היבום אינו
אלה סחורות בלבד, אלא אלה של תקציב טטבע חוץ. הממשלה קובעת את
התקציב על ידי הליברליזציה הזאת, והיא נותנת אפשרות לייבם סחורות
שיבון לפי ההכרח המסיקי לפי הכרתה של הממשלה עצמה. סדיניות טטבע
החוץ נקבעת על ידי הממשלה, וענין היבום אינו. ל. הגורם העיקרי
בסדיניות זו. כרגע יבומים רשיונות יבוא ליבומים פרטיים - מאפשרים
יבום של סחורות שיש הכרח בהם. מגיעות לגוף סחורות שיש הכרחיות
למשק הישראלי. טף להיפך, כאלה המזיקות למשק ובתחרות ביבומים המקוטטים.

ועוד, גיעות סחורות הטוקדות לטעיה לייצור,
אך סוכנות לשוק המקומי ונטכרות בו בטביל התחרות הפנימית. אין זו
אלא תורת הרצועה.

השאלה היא: האם המסגה לתת בידי היבומים
האפשרות לקבוע מה יש להביא בטביל המשק, הפילו אם זה עומד בניגוד
לסדיניות של הממשלה ובניגוד לסדיניות טטבע חוץ, או שאריך לרכז
את סכסיוטם היבום בידי הממשלה בהתאם לסגסותיה הכלכליות ובהתאם
לתקציב טטבע חוץ, אף לצטצם את היבוא הפרטי לאותם מקרים שהם הכרח,
וסוכח שהם בטביל ייצור ויצוא לטובת המגסוה הרססיות של הסדיניות.
במקום הטעיה על ליברליזציה, הייתה אפשר: ריכוז סכסיוטם היבום בידי
הממשלה, ובמקום שיטת ההיטלים - הוזלת מחירים.

חבר הכנסת טבה שוגה:

ג. חוקן:

(א) עד כה אין אפשרות ליבא סחורות טחוץ לתכנית
היבום של הממשלה, וגם לפי התכנית החדשה יינתנו הרשיונות אך זרק בטגרת
יבוא זו.

ב. אונגיה:
כאן נאמר: "רשיונות ייבוא יינתנו טעיה בצורה
חופשית". אולי כדאי להדגיש שלא זו הכוונה.

נכון.

ג. חוקן:

(ב) לדעתי חייב היה חבר הכנסת טבה, בהתאם
לשיטתו הזו, לתסוך בשיטה החדשה, כי היא בזה לטנוע רווחים בלתי טוצדקים.
אין ביטלתנו לטנוע את הרווח, וגם אנו תרכז הממשלה את כל היבוא בידיה

היא - לא תוכל לסכרו לידי הצרכנים טמס. כל ניחוי כי יש גם סכנות ביניים, ובלבד בענין לקטעונים ולטיטונאים לקבל, ררוח זה. יש למנוע את הרווח הבלתי מוצדק שהוא מוצא מהערכה מוגזמת של יער החליפין לפי הערך הרגיל מצד אחד והערכה בלתי מספקת של המטבע הישראלי על ידי המבור הישראלי מצד שני ועל ידי עודף המצעי החילום בנק מצד שלישי. יש לתת ררוח זה למוצר ולא לקטעונים ולטיטונאים.

חבר הכנסת סנה תוסך אולי בטיקוח סונבלי דוגמת היטתה של דב יוסף. הנטיון הוכיח שדרך זו לא נשאה פרי. והצעה זו באה דווקא למנוע רווחים בלתי מוצדקים במסגרת של ספחד יותר הופסי אולם בתוך מסגרת היבוא. זאת לטענותיו של חבר הכנסת סנה.

תיקון אחד לפריאמבל. סר צור סטר על ענפי יבוא סטוייסיים. הייתי מציע לפרט את ענפי היצוא הללו. החרת יתקבל הרוסס שזו היטת הנפוצה באה בייעה שאנו סתכוננים אך למטה ענפיים בלבד.

הינו"ר ב. סונבליאל:
בשאל את ב"כ משרד הסחר והמעציה, ונכניס בסגור זה את פירוט הענפיים.

ז. סלמרגי:
כמה טעויות בדברי חבר הכנסת סנה:

אין סטקנות אלה דנות על סדיניות יבוא אלא על חלוקת היבוא. והגלים "רשימות יבוא ניתנים עכיוו בצורה חפשית" עלולים להסעות.

ט. סנה:
נכון שהרשימות ניתנים בהתאם לסדיניות היבוא הסוצהרת, אולם בה בייעה שאם המטעלה סבצעת חכנית היא סתודלת ללכת לפי החוק, הרי יבואנים פרטיים סתודלים לעקפו.

ז. סלמרגי:
בסטקנות אלה דניה אנו על טופן חלוקת היבוא. ברור שאריך לתקן את הפריאמבל.

יש לבנו שני ויכוחים יסודיים: ויכוח אחד הוא - אם על המל לא לרכז בידיה את כל היבוא; הסני - אם אין היא צריכה לספל בכלל בענין זה הקרוי יבוא.

המטעלה הניכת בדרך המסצעית, ואני סתפלם סמד "דווקא חבר הכנסת סנה סתנגד לשיטה זו של היטלים. גם בענין זה שתי סטכולות, והתחת היא של חבר הכנסת פ. ברנצטיין הטוענת, כי כדי להפוך את המיק הישראלי לטסק רבטבילי, הכרחי להפנות יותר כטסיה ליבוא, כלומר - ליבוא כל כך הרבה סחורות על מנת סתמסנה אלה רגולטור לרנטביליות הטסק. זו תורה אחת. התורה השניה, ואומה אנו טוענים, מוסרת: אין אנו יכולים לבזבז טטבע חוץ על יבוא מצד אחד, ואין לתת ליבוא להתחרות בצורה ארמית בתוצרת הארץ מצד שני. דוגמה של המטעלה טופנית ליכולת הטסק להתקדם ויחד עם זה לא לזופריז בכך. מצד אחד היא טרסה יבוא סתחרה בטקת בתוצרת הטקוסית, וכצד שני אין היא טרסה יבוא טופרוז ליהא בו כדי להעמיד בטכנה את התוצרת הטקוסית. דוטני כי דווקא חבר הכנסת סנה לא צריך היה להעלות בעיה זו של היטלים ובחיבה יסודית של הטסק. כי בטקום שהיבואנים הפרטיים יחלטרו טוטב טקופת הוצר תתמלא. הליברליזציה הזאת טובה סמד כי היא סתטלת טרסה עגוסה. החוק בה בעתו, וההיטלים הט בהתאם לסדיניות של המטעלה הרוצה לסטור על הטסק הקיים לסונת המבור.

ט. סלמרגי:
כשהעלנו בעיה זו על סדר-יומה של הכנסת טענו כי המטעלה סתמסנת בהזדמנות זו של הנהגת שיטת הליברליזציה בכדי לעשות פינוח סוטווה יל הלירה. המטעלה סתילה מוטפת יל 20% ועל ידי כך היא סתת יתה את ערך הלירה. סטרנו, שאם יש למטעלה חכנית לעשות פינוח - אין היא צריכה לעשות זאת בעקסיפין אלא בטיקין.

הופיע בפנינו סר צור יטען כי טועים בנו בהערכת הדברים. קודם כל סתר סר צור כי ההנחה, כי בכל הענפים בהם הנהגנו את שיטת הליברליזציה הוטענו עשרים אחוז. הוא מסר, כי בטקום שהסחיר בשוק מבוסס לפי דעת סר צור הסטור והתעשייה על בסיס של 1.800 ל"י הדולאר - לא באה כל תוספת. התוספת באה רק באותם הסקרים בהם הסחיר בשוק עולה על 1.800 ל"י הדולאר ומגיע ל-2.200 ל"י הדולאר. טענה זו של סר צור קבלנו, ואם מבקש עתה חבר הכנסת סנה להוציל בהחלטות זו את הסחירים, הנבי לוכן להצטרף לכך.

נקודה נכונה. הסדובר לא בחוסר פוגען חלם בחוסרי גלם. אין הסדובר גם ביבוא חומרים לצריכה. הליברליזציה נוגעת אך ורק ליבוא חומרי גלם ולא למצרכי צריכה. הכוונה לחומרי גלם לייצור. אין הטענה נכונה רציונלית יבוא ללא הגבלה. רציונליות הייבוא ניתנים אך ורק במסגרת תכנית הייבוא, ועל כן הסטענו שלא להתנגד להיטלים הפוטלים.

הנו"ב. המבוא: קרה את ההחלטות:

(א) הועדה מציינת בטפוק את הליברליזציה שהונהגה על ידי הסדר הסטור והתעשייה ביחס הונחת רציונליות ייבוא והחליטה על הליטת והרחבת הייסה הונחת.

(ב) הועדה רוצה הצדקה טובי קטיבית בהטלת היטלים על יבוא חומרות בענפים כטוויטיים למטבע מוקצב לשם הגיעת רווח יתר, אולם יחד עם זאת טכורה הנועדה כי יי לנהוג לגבי היטלים אלה לפי הפרומדורה הקיימת לגבי צווי טכט ולהביאם לאיישור ועדת הכלכלה והכנסת.

(ג) הועדה בדעה כי עידוד היצור אין לעשות בדרך של סטור היטלים כנ"ל, והיא מחייבת אתן כל טיבי פרטיות ועידוד מחריה במישרין לייצוא.

(ד) כן טכורה הועדה שיש לעשות סוט יוצאים כן הכלל לים סטור היטלים אלה, פרט לגבי הנהגים סטטור טטטים והקלות אחרות בהתאם לחוק לעידוד היקעות הון והוקים אחרים הקובעים הנחות כאלה.

פ. פולקטיין: איר לסעיף ג. אני חושבים כי יש סקוט וייט הצדקה לוחרות ההיטלים אם טייצא הייצואן סכלל כמות חומרי הגלם אחוז כה ניכר. ברור שאם הונח טיחש בזה לשם צרכי השוק המקומי - יש סקוט להטלת ההיטלים. אטורתי כבר לכ אחת, שאם הייצואן טייבו טייצא עליו לשלם, למי כתב התחייבות שנתחייב, בטקום 1.800 ל"י הדולאר מפילו 3.200 ל"י הדולאר. בפסוד הסטור והתעשייה הוקמה החלקה היחידה הנוגעת לענין זה, ואנו רוצים בשסח זה התקדמות רבה.

ס. גולדברג: חבר הכנסת טנה הציע להסיר את ההיטלים ולהוציל את החייונים. הצעה זו במסגרת הפוליטיקה הכלכלית הכללית של הממשלה יש בה כדי לפגוע בחקלאי ובתע יין המקומי. יתכן ויש הגיון בהצעתו של חבר הכנסת סנה אולם במסגרת תכנית הכלכלית אחרת. במסגרת התכנית הקיימת אין זה אלא הונח במיעוטו. רצוי אולי לדון על הסטגרת הפוליטית הכלכלית של הממשלה, אולם טט דנים אנו בחוק זה בלבד - אין לנו אלא לבחור ולספור ידינו על ההחלטות האלה. אחרת - ניתן בידי אלה שחבר הכנסת סנה קורא להם עלוקות וטפילים רווחים סופרזים ובלתי צודקים.

ס. סנה: אני רוצה להסיר כטה מי-הכנסת. הצטטפמתי בדברי בנשוא, ולכן לא נבעתי בשאלות הגובלות אתן, אולם כדי להסיר מי-הכנסת אומר משהו בענין זה.

להערומו של חבר הכנסת אלטובי: האסכולה של חבר הכנסת ברנשטיין אומרת: למסר ליבוא של סחורות צריכה בקנה-מידה רחב וכך להכריח את הייצור המקומי להוזיל מחירים. הצעה זו טובה מאד ליבואנים ולחברות זרות, אך רעה מאד לתעשייה המקומית. אולם פה מדובר על בכטי היקעה, חומרי גלם וסחורות אחרות המיועדות לייצוא.

הינו"ר ב. מבניאל: בפנינו הצעה מטויימת, והיא: תכניות יבוא חדשות והיפעתן על שער החליטין. אין לנו דניס בנוסח החורג מטגרת זו. הטגרת טוגרת בטבוא.

ט. טבה: אולם הסותר לי להציע לבטל את שיטת ההיטלים?

הינו"ר ב. מבניאל: כן.

ט. טבה: אם ההיטלים קיימים טובן שטוב כי ייטרו לאוצר ולא ליבואנים פרטיים, אולם אז - מתנגד אני להחזרת העשרים אחוז. כי אז אנו נוהנים ליבואן שתי אפשרויות: מצד אחד אנו מחזירים לו את עשרים האחוז, ומצד שני - הוא מרוויח על חשבון הפרש הער. אולם, לפי דעתי, באחד לחומרים המיועדים לייצור, יש לרכז את היבוא בידי הממשלה. אני מחייב ריכוז ולא ליברליזציה, כי אז חלקת אותו הממשלה באופן ישיר וצודק, ובעל המלאכה הקטן לא ימטרן לקנות את החומרים טבעל המלאכה הגדול. הקטן כמדול יהא שווה בפני מסרד המסחר והתעשייה. כך טובע אני את הפניית הסחורות הללו לשוק הפנימי שלא לצרכי ייצור, כך טובע אני את רווחי היבואנים וכך מאפשר אני הוזלת הוצאות הייצור ובהכרח הוזלת מחירים.

אוסר חבר הכנסת מולטרס כי תהא התחרות קשה בין התוצרת המקומית לבין זו הטובעת מבחוץ. בכון, אולם לכך יש לי תרופה, והיא: טובטידיה לייצרן המקומי. אני מחייב טובטידיה לייצרן המקומי יותר מאשר העלאת מחירי סחורות היבוא מעל למחיר שלהן.

הצעתי היא: הועיה טטליצה שהממשלה תרכז בידיה את היבוא של בכטי היקעה, חומרי גלם וסחורות המיועדות לייצור. על שנת למנוע הפניית סחורות אלה לשוק שלא לצרכי ייצור, על שנת למנוע רווחי יבואנים על ידי הפרשי השערים של טטבע חוץ ועל שנת להוזיל את הוצאות הייצור והמחירים הן לשוק הפנימי והן לייצוא.

ב. מבניאל: יש לי שלש הסתייגויות:

(א) לגבי הניכוח "רשימות ניתנים בצורה חופשית". זה דבר הגיוני לפירושים רבים. בטקסט זה אני מציע: "רשימות יבוא ניתנים בצורה חופשית במטגרת תכניה היבוא המטילית".

הינו"ר ב. מבניאל: הצעתך מתקבלת.

ב. מבניאל: (ב) באותו כיוון אני מבקש לתקן את המלים: "הועדה מציינת בסיפוק את הליברליזציה...". כי הטובח "ליברליזציה" יש לו פירושים רבים ומשמעויות רבות.

(ג) גם אני בעד מחיקת סעיף ג'.

ועתה הערה כללית, ואני מבקש שיתייחסו להערתי זו ברצינות. בכון הוא שהחלטה של ועדה אינה חוק, אולם גם היא אינה מהוסרת כל פשוטות. קשה לדון ולהחליט בענין, ואין זה נהוג באף אחת מוועדות הכנסת, בלעדי האדם המוסמך מטעם הממשלה. טוב שהאדם המוסמך יחווה את דעתו לא רק בוועדת סנה אלא גם בוועדה המקבלת את החלטה ובזמן יוצא מקבלת החלטה זו. במקרה זה השאלה עוד יותר רצינית, כי הוועדה קיבלה על עצמה בפרימסבל לנסח את מדיניותה של הממשלה. דבר זה לא ניתן להיעשות בלעדי העזרה של נציגי הממשלה. לפי המסמך: "רצינות יבוא ניתנים בצורה חופשית". יכול חבר הכנסת סנה לבוא ולומר, כי הוא יסע באופן מוסמך בוועדה כי רצינות ניתנים באופן חופשי מבלי להתחשב במגבלות של המסך והתצורה. לדעתי אין הוועדה צריכה לקבל על עצמה לנסח את מדיניותה של הממשלה. על כן אני מבקש שהיא יבוא ניתנים בידיה הגנה בהתפתחות נציגי הממשלה.

כן לא מנסח המסמך המוסר: "וסמליצה על המסיכה והרחבת הייסה הזאת". אם מוסרים אנו הרחבת הייסה פירוש הדבר שאנו מתכוונים לביטול התכנון המסלכתי. על כן אני מציע: "וסמליצה על הנהגת הייסה הזאת גם לגבי ענפי יבוא נוספים".

היו"ר ב. אבניאל: גם הצעתך זו מקבלת. כי מטעם זה הכוונה.

ה. שורט: התחלנו בדיון זה לפני חדשים, בינתיים נוספו, כשה חברי כנסת חדשים, ובדומי יש דברים שמינם זכורים או ידועים לכמה מחברי הוועדה. חבר הכנסת סוזיניב הכניס הצעה לסדר היום בנוגע להטלת היסלים על חומרי גלם בלבד. בנושא זה התרכזנו לחינם חרד חבר הכנסת מזניה. אם מוסרים "ניתנים בצורה חופשית" הכוונה היא במסגרת תכניות היבוא. אולם הישאלה אותה אני רוצה להעמיד היא: אם הטלחנו להביא את ההיסלים לפיזור וועדת הכלכלה היא בת-ביצוע?

סיטה זו קטורה בביטול הפס"ז. לפי דעתי היא טובה יותר מייסות הפס"זים, כי אז היו הפסזים עוברים סיד ליד ללא בקרת ממשלת ופיקוח ממשלתי. ואם אז רצו לעודד את הייצוא על ידי פס"ז, הרי פה עויים זאת במסגרת של פיקוח ממשלתי.

אני מקבל את הצעתו של חבר הכנסת מזניה לדחות את הסיכום לייצוב הבאה שתהא בהסתמכות ב"כ מסדר המסחר והתעשייה.

ג. זקון: אחזור לסעיף ג' ואסביר למה שתנגד בני להסמכת סיטת הפס"ז יעה שאנו סנהיגים את ההיסל הזה.

לדעתי, אם נוקטים בייסיה של פרסיות לייצוא אין מקום לייסיה של פסזים. פסזים היו מוצדקים שעה שלא היו פרסיות.

הייצואן יכול לבחור לו בין שתי האפשרויות.

ג. זקון: הברירה הזאת, לפי דעתי, אינה רצויה. סיטת הפס"ז יוצרת מצב בו אין לדעת אם ייצוא מסויים הוא כדאי אם לא. הייצואן מקבל הקצבה של 10.000 דולאר לחומרי גלם בשביל ייצוא. הוא מייצר סחורה ומוכר אותה ב-15 אלף דולאר. הערך המוסף הוא 5000 דולאר. 5000 דולאר מלה עולים כאן 18 אלף ל"י. פירוש הדבר ש-5000 דולאר מלה צמחים בערך של 3.600 ל"י הדולאר, כי ב-5000 הצותרות הוא יכול לייבא סחורות לצרכי היזוק המקומי. היזוק המקומי מאפשר לו דווח גדול, וכך הי מסדר עף פעם לדעת אם כדאי הייצוא אם לא. בדרך זו לא נגיע אף פעם לסחר ייצוא בריב. עלינו לדעת כמה עלה לנו הדולאר אותו אנו מרוויחים. אם תהיה בידי הייצואן הבחירה בין הפרסיה לבין הפס"ז, הוא יבחר בפס"ז, ואז לא יהיה בסיס יציב להערכת המטבע הישראלי.

אין אנו מעוניינים בשיטה הטמטרת רוחים
סוגזטים בגלל קונדוקטורות אינפלציוניות סטויימות בשוק, ועל כן
אני מתנגד לשיטת המס"זים, אם כי אני מבין שייצואנים מעוניינים בשיטה
זו בעיקר לתור כצב אינפלציוני ביוק, ומז - אפשרויות הייצוא תהיינה
תלויות בתנודות היוק המקומי ולא בהוצאות הייצור לשם הייצוא.

ש. פרלמטיין:

נכון לבאופן תיאורטי אפשר לוטר כי על ידי
השיטה של עשרים אחוז אפשר להגיע לשער
חליפין של - 9. ל"י הדולאר. מולם לא כן הוא. הייצוא בעולם כולו תלוי
בליברליות סטויימת, ובייחוד כמעלינו לחזור ל"יוקיים ימינם רעבים
לסחורות מלה. כדי להתחרות בסחורות הבאות מארצות אחרות עלינו להיות
ליברליים ולספור את הסחורה ביוק המקומי בסחיר הנותן פיצוי.

עובדה היא שטמו הונהגה שיטה זו לגבי ענף
הטכסטיל, לפני כחצי ימה, ירד יצוא הטכסטיל. כלומר, על אף הפיצוי
אין אנו יכולים לדרבן את הייצוא. בתנאים הקיימים זו דווקא אחת הייסות
הנוחות ביותר.

היו"ר ב. אבניאל:

קרה בדיון זה דבר סוזר. התחלנו לברר את
המלה לפני זמן רב. הזמנו את כל הגורמים
המקומיים. הסלנו על ועדת טינה לנטח את הדברים לאור מה שיטענו,
וביסוד נותנים לנו רק גוספנקה לבנה שכבר קיים, היות ורמינו כי זה
הרע בטיעונו. מטרנו: יש לתת פרסיות ייירות ולבטל את טובת ההנחה
הבאה דרך הדלת האחורית - שצטת הפסזים. מולם הסבירו לנו ולמטפלה כי
הנטיין לתת פרסיות נכשל. אילו היינו נכנסים לבקרת כל השיטה הכלכלית
של היבוא והייצוא יתכן והיינו יכולים להתחיל על קו אחר, אבל ההצעה
העומדת בפנינו היא סנוטצט עד מאד, ונדמה לי שאנו יכולים לטנון
ידינו על הפלצות מלה.

איר לניטוח ולהצעתו של חבר הכנסת מוזניה
לדחות את הפיקוח לישיבה הבאה. אני מציע לאשר את ההטלצות בתנאי
ספחר מעבור עליהן יחד עם ב"כ המטפלה. והיה אם תמצא המטפלה שהטלצות
הן בסתירה לקובל - נתקן ונביא את ההטלצות בחזרה.

רק סעיף אחד בנוי בסחלוקת בין חבר הכנסת
יוקן לבין החברים. הייתי מציע לנטח את הסעיף כך: "הועדה דומה הצדקה
בעידוד הייצוא על ידי ביטול היטלים מלה או על ידי יטת הפסזים הקיימת
או על ידי סתן פרסיות והנחות אחרות לעידוד, הכל לפי העניין בספרים
המטפלה דומה מורך בכך".

לדעתי זה מבטט את הצורך בסתן העידוד על ידי
הנחות בשיטות יונות, ולאור ניטוח זה אין אנו קובעים את השיטה. היות
נאין אנו קובעים את השיטה הרי אמין יותר סחלוקת בין חברי הועדה לבין
חבר הכנסת יוקן.

ואם נקבל סעיף ג' בנוסח זה, הרי אמין
יותר מקום לסעיף ד'.

מ. סנה:

אני מציע לא לקבל כל החלטה.
(א) לאור הגידורים שהתקיימו בוועדה אין הועדה
רומה צורך להתלים בנידון;
(ב) בטקרה יחרוב ירצה לקבל החלטה - אני ספק
להצביע את הועתי אני.

הצבעה

הצעה (א) של חבר הכנסת סנה - לא נתקבלה.

הצעתו של חבר הכנסת לגוף העניין - לא נתקבלה.

אני מבקש לדרום את הצעת ההצעת מיעוט.

ט.ט.ט.

בזה סיימנו בענין זה.

היו"ר ב. ג. אבניאל:

במועדו דחינו את הדיון בדו"ח על טפעלי האסלע. היות והדו"ח פורטס אבקס מהועדה לקבל את הדו"ח ותוך שבוע ימים להגיש את הטלצותיה.

דבר שני. אני מציע לקיים את הדיון לטפעלי "כור" ו"דגון" ביום א' הבא.

הישיבה נעולה.

הישיבה נועלה בשעה 13.00